

ρος ὡχρότης ἐχύθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Ἔστη ἀκίνητος, βλέπων ἀτενῶς καὶ ἔχων τὸ στόμα ἡμιάνικτον, ὡς ὁ βρυσανίζομενος ὑπὸ ἀγωνιώδους διψῆς.

Ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτοῦ ἐκυλίνοντο παχεῖς θρόμβοι ἰδρώτους, ρέοντες ἀπαύστως ἀπὸ τοῦ μετώπου του, ὥσαντι ἀνέβλυζον ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου του, πιεζομένου ὑπὸ τῆς ἀγωνίας. Μετὰ τινος στιγμῆς, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἤρξατο κυκλοφορεῖν αὐθις βιαίως· τὸ πρόσωπόν του κατέστη καταπόρφυρον· αἱ φλέβες του ἐξωγκώθησαν· οἱ δὲ μυῶνές του, ὡς ἐκ τῆς σφοδρότητος τῆς κινήσεως, ἐνετάθησαν εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε ἐφαίνοντο ὅτι ἐκινδύνευον νὰ διαρραγῶσι. Τότε τὸ σῶμά του ἤρξατο ταρασσομένο σπασμωδικῶς ἐπίεσε δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὴν κεφαλὴν του; θλίβα φοβηθεὶς μὴ διαρραγῇ. Τοιαύτη ἀώσεϊ κατάστασις δὲν ἠδύνατο νὰ παραταθῇ περισσότερον, καὶ ὁ νέος κατέπεσεν ὁλολύζων ἐπὶ τοῦ λιθίνου καθίσματος.

— Ὡ, τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διαρκέσῃ — ἤρξατο λέγων μετὰ πολλὴν ὠραν, βαίῃ τῇ φωνῇ — . . . δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διαρκέσῃ . . . καὶ δὲν θὰ διαρκέσῃ . . . Ἀφοῦ ὁ θάνατος ἦναι βέβαιος, ἅς δοκιμάσω νὰ ἀποθάνω γενναίως· καὶ ἅς ἀποκαλύψω . . . Γενναίως; . . . ἀλλὰ τοῦτο ἴσως ἐπιφέρει τὸ αἶσχος τῆς ἀρνήσεως, καὶ ἐνῶ ἐπίστευον ὅτι θὰ ἀποθάνω γενναίως, θὰ περιφρονηθῶ ὑπὸ τῆς ἐλαζονίας καὶ θὰ χλευασθῶ ὡς παράφρων. Παναγία Παρθένη! Τί πράγμα εἶναι ἡ ζωὴ αὕτη, ὅπου ἡ ἐνάσκησις τῆς ἀρετῆς παράγει τὸν καρπὸν τοῦ ἐγκλήματος, καὶ ἡ διαπραξίς τοῦ ἐγκλήματος λαμβάνει τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἀρετῆς; Ποῦτος σοφὸς θὰ μᾶς διδάξῃ νὰ διακρίνωμεν ταύτην ἀπὸ ἐκεῖνη; Ποῦτος θὰ μᾶς διδάξῃ εἰς τί συνίστανται ἀμφοτέρω ταῦτα; Ὁ, τι θεωρεῖται ὡς ἐγκλημα νῦν θὰ θεωρῆται ἄρα γε ὡς τοιοῦτον καὶ κατὰ τοὺς ἐπερχομένους αἰῶνας; Ἡ βλάβη τοῦ σῶμα νῦν ἀρετὴ θὰ ἦναι ἄρα γε πάντοτε ἀρετὴ; Πρέπει νὰ ἐνασκήσῃ αὐτὴν πρὸς βλάβην μου; Ποῦ ἔγραψεν ἡ φύσις τοὺς νόμους τῆς; . . . Ἐν τῇ καρδίᾳ; . . . Θέτω ἐπ' αὐτῆς τὴν χειρὰ μου καὶ τὴν αἰσθάνομαι πάλλουςαν κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῶν παθῶν . . . Τί χρησιμεύει νὰ σκεπτόμεθα περὶ τοῦ τί ὀφείλομεν νὰ πράξωμεν; . . . τὸ καλλίτερον εἶναι νὰ τὸ πράττωμεν καὶ νὰ περιμένωμεν τὰς συνέπειας . . . Οὕτω θὰ πράξω . . . Λοιπὸν εἰμὶ τόσον δυστυχῆς; . . . Δὲν δύναμαι νὰ ἐνθυμηθῶ τι, τὸ ὅποῖον διὰ φαίδρως χιμαίρας νὰ καταπραῖνῃ μικρὸν τὰς πραγματικὰς βραχύνους κατεσπαράγμενης καρδίας; . . . Ὡ! εἶναι ὥραία ἡ χώρα τῶν χιμαίρων· ἀλλ' αἱ γοητεῖαι τῆς εἶναι ὡς αἱ τοῦ ὄψεως. Αὐταὶ κατέληξαν ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ἐκεῖναι καταλήγουσιν ἐν τῇ ἀποξηράνσει τοῦ εἰς αὐτὰς ἐγκαταλειπομένου νοός. . . Καὶ ὅμως τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ πατήρ τῆς ἐφόρεσε τὸ βασιλικὸν διάδημα, ἐκεῖνη ἄφισε νὰ πῆσῃ εἰς τοὺς πόδας μου τὸν πέπλον τῆς . . . ἔλαβον ἀμέσως αὐτόν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐθρίχμυευσαν ἐν τῇ ἀγωνίᾳ. . . τώρα δὲ τὸν ἔχω ἐπὶ τῆς

καρδίας μου. . . θὰ ἦναι ὁ ἀχώριστος σύντροφος τῆς ζωῆς μου, καὶ θὰ καλύψω δι' αὐτοῦ τὸ πρόσωπόν μου ἐν τῇ τάφῃ. . . Καὶ ἡ ἡμέρα τοῦ ἀγῶνος; . . . Ὡ! αὕτη εἶναι τὸ μειδίωμα τοῦ παρελθόντος μου. Ἀσήμερος ὑπηρετῆς, φέρων πανοπλίαν μετὰ τῶν χωμάτων τῆς θυγατρὸς τοῦ Μαμφρέδου, ἀνεμίγην μετὰ τῶν ὑπερηφάνων βαρόνων καὶ ἐτόλμησα, ἐγὼ ὁ νεανίσκος, ν' ἀγωνισθῶ διὰ τῆς λόγχης πρὸς τοὺς διδασκάλους τῆς λογχομαχίας, πρὸς ἱππότεας διασήμερος, οἵτινες εἶχον δώσῃ ἀπειρα δείγματα τῆς ἀνδρείας τῶν, καὶ ἐνίκησα. Ἐμενεν ὁ ἀνδρεὺς κόμης Ἰωάννης τῆς Ἀγγαλῶνος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔπεσεν ἀντραπαίς. Ἀπέδωκε τοῦτο εἰς τὸ ὑπόζωμα τοῦ ἐπιπίου του· ἀλλ' ἔπεσεν. . . Ἐγὼ ἐκρύβην, καὶ ἐκεῖνος ἔλαβε τὸ βραβεῖον, ἀφοῦ ὁ πραγματικὸς νικητὴς δὲν παρουσιάσθη. . . Δὲν τὸν ἐφθόνησα διὰ τοῦτο, διότι ἐνόμιζον ὅτι ἔτυχον ἄλλου ὑψηλοτέρου λίαν τοῦ ἰδικοῦ του βραβεῖου. . . τοῦ ἔρωτος τῆς θυγατρὸς τοῦ βρασιλέως. . . Καὶ ἡ ἐπιούσα; Ἀ! οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὴν δωδεκάτην τοῦ Αὐγούστου. . . Ἐφερα πρὸς αὐτὴν τὸν λευκὸν τῆς ἱπποῦ. . . Ἀναβαίνουσα ἐπ' αὐτοῦ, ἔθεσε τὴν χειρὰ τῆς ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μου. . . καὶ ἔτρεμε. . . καὶ ἐγὼ ἔτρεμον ἐπίσης. . . καὶ ἠρυθρίασα. . . Ἀλλ' ἠρυθρίασε καὶ ἐκείνη; Δὲν ἐτόλμησα νὰ ὑψώσω τοὺς ὀφθαλμούς. . . Ὡ! ἐκεῖνη ἦτο χαρὰ. . . ἴσως πεπλανημένη. . . Τίς οἶδε μὴ ὁ πέπλος τῆς ἔπεσε κατὰ τύχην; Τίς μὲ βεβαίωσεν ὅτι ὁ τρόμος τῆς δὲν προῦλθεν ἐκ τοῦ κινδύνου τῆς πτώσεως; Ἡ μάλλον ἐξ ὀργῆς διὰ τὴν τόσῃν μου τόλμῃν; Τὸ σσηδικὸν αἷμα εἶναι ὑπερήφανον. Ἀλλ' ἂν ἡ ὑπερηφάνεια ἀποτελῇ μεγαλειότητα, καὶ ἐγὼ ἀκόμη θὰ ἦμαι ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Φρειδερίκου. . . Καὶ ἂν ἐκεῖνη κύπτουσα ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς μετ' ἡρώτα; Τίς εἶσαι; . . . Τίς εἶμαι; Εἰς ἀγωνιστὸς εἰς ἐμαυτὸν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους; εἰς ἀπορριφθεὶς τῶν κόλπων τοῦ πατρός, ἕνεκα τοῦ μητρικοῦ ἐγκλήματος. . . αἶσχος δι' ἐμέ, καὶ ἐντροπὴ διὰ τοὺς οἰκείους μου. Ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν ἦσθε σεῖς, οἱ ὅποιοι μοὶ ἐδώσατε ζωὴν, τὴν ὁποίαν ἐγὼ οὐδέποτε θὰ ἐδεχόμην, ἂν ἠδύνατό τις ν' ἀποφαίνεται προηγουμένως περὶ τῆς γεννήσεώς του, μεγάλα δέον νὰ ὑπῆρξαν τὰ ἐγκλήματά σας, ἀφοῦ τόσον φρικώδης εἶναι ἡ τιμωρία, τὴν ὁποίαν ἐγὼ ἐκτίω!

Οὕτως ἐλάλει ὁ δυστυχῆς ἐκεῖνος, ὅτε μὲν ἀλγῶν, ὅτε δὲ χαίρων, ἄχρις οὗ ἀποκαμῶν ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ καθήσῃ.

Τὰ χεῖλη του προσεπαθήσαν νὰ ἀρθρώσωσι τοὺς ἥχους θλιβεροῦ ᾄσματος καὶ ὁ ἐρασιτέχνης νοὺς του ἐγοητεύθη ἐκ τῆς θείας ἀρμονίας, ἥτις ἐγεννήθη καὶ φυλάσσεται ὑπὸ τὸν ἰταλικὸν οὐρανόν. . . Τοὺς ἀλγεινοὺς ἥχους διεδέχθησαν βαθμηδὸν οἱ τοῦ ἐμβατηρίου. Ἡ φωνὴ τοῦ νέου, ἀσθενῆς κατ' ἀρχάς, ἐπετεινετο βαθμηδόν. ἄχρις οὗ ἐφθασεν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, καθ' ὃ ὁ ἐχθρὸς ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Τότε ἀνεπόλησε τὰς

ἡμέρας τῆς δόξης καὶ ἠσθάνθη τὴν πνοὴν τῆς φήμης.

Ἠγέρθη, ἔλαβε τὸ ξίφος του καὶ περιτυλιχθεὶς διὰ τοῦ μανδύου του ἐβάδισεν ὑπερηφάνως, ἐνῶ ὁ νοὺς του ἀνυψοῦτο ἀχρι τῆς ιδέας τοῦ παντοδυναμοῦ Ἐξολοθρευτοῦ.

[Ἐπεταὶ συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΑΔΟΛΦΟΥ ΒΕΛΩ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΕΜΜΑ

Ἐν τῇ μέσῃ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἀγίου Δομνίκου, πρὸς τὸ μέρος τῶν περιττῶν ἀριθμῶν, παρατηρεῖ τις μέγαρον, ὅπερ δικαίως θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν πολυτελεστέρων τοῦ προαστείου Ἀγίου Γερμανοῦ. Ἀνωθεν τῆς αὐλείου θύρας, ἐπὶ μαρμαρίνης λευκῆς πλακὸς ἀναγινώσκει τις τὰ ἑξῆς:

Μέγαρον τῶν Φρουασὺ Βλαρύ.

Τὸ ὄνομα τοῦτο, ὅπερ εἶναι τὸ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ μεγάρου, ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν· συναντᾷ τις αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς Γάλλους χρονογράφους καὶ ὁ Σκὶν Σιμών ἰδίως ἐπανειλημμένως ἀναφέρει αὐτό. Οἱ Φρουασὺ Βλαρύ, κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὡς καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἐννάτου, ἐφημίσθησαν ἐν τῇ διπλωματίᾳ. Εἰς ἐκ τούτων ἦτο πρεσβευτὴς ἐν Ρώμῃ κατὰ τὸ 1830, καὶ ὁ υἱὸς του Γονδράνδος, ἥρως τοῦ δράματος, ὅπερ συντόμως θὰ διηγηθῶμεν, ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀκύλουθός τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Αἱ σπουδαῖαι ἀποστολαί, ἅς ἐγίνωσκε μετὰ μεγίστης ἐπιδεξιότητος νὰ φέρῃ εἰς πέρας, ἐξησφαλίζον αὐτῷ ἔνδοξον μέλλον, ὅταν αἰφνης, ὁ διπλωματικὸς κόσμος μετ' ἐκπληξέως ἔμαθεν, ὅτι οὗτος παρητήτο τοῦ τόσον λαμπροῦ σταδίου του. Δὲν ἦτο τότε πλέον τῶν τριάκοντα ἐτῶν, εἶχε δὲ νυμφευθῇ πρό τινων μόλις ἐτῶν. Ἐκτοτε ὁ κόμης, χωρὶς ν' ἀρνηθῇ ἐντελῶς τὸν κόσμον, ἔζη πρὸ πάντων πλησίον τῆς συζύγου του, ἣν ἐφαίνετο ἀγαπῶν καὶ παρ' ἧς ἐλατρεύετο, ὡς λέγουσι καὶ οἱ πλέον κακόβουλοι. Ἀλλως τε δὲ ἡ τρυφερότης αὕτη τῆς κυρίας Φρουασὺ πρὸς τὸν σύζυγόν της ἦτο φυσικωτάτη. Ὁ κόμης, ἂν καὶ τεσσαρακοντούτης, καθ' ἣν στιγμὴν ἀρχεται ἡ διήγησίς μας, ἐθαυμάζετο μεγάλως, διότι πρὸς τῇ θελκτικῇ φυσιογνωμίᾳ εἶχε καὶ ἀνεπτυγμένον πνεῦμα καὶ εὐγενῆ χαρακτῆρα.

Συγκατελέγετο μεταξὺ τῶν σπανίων ἐκείνων εὐγενῶν, οἵτινες θεωροῦσι καθήκον, νὰ ἐνθυμῶνται ἐτέραν ἐποχὴν, ἂν ὅχι λαμπροτέραν, τοῦλάχιστον πλέον ἱποτικὴν. Αὐταπατῶνται ἴσως ἐκ τῆς γοητείας, ἣν παράγει τὸ ὄνομα τῶν, φέρουσιν ὅμως αὐτὸ ὑπερηφάνως, τὸ σέβονται καὶ ἀποφεύγουσι πᾶσαν πρᾶξιν δυναμένην νὰ ἐλαττώσῃ τὴν λάμπιν του. Ἀπεχθάνον-

ται μεγάλως τὸν θόρυβον καὶ τὸ πλῆθος, θυσιάζωσι δὲ λίαν εὐκόλως τὴν περιουσίαν των, ὅπως ἀποφύγῃσι τὴν δημοσίεισιν μίαν δίκην. Ἐὰν ὑβρισθῶσιν, ἐκδικοῦνται ἑαυτοὺς διὰ τοῦ ξίφους των μᾶλλον, ἢ προστρέχοντες εἰς τὰ δικαστήρια. Εὐεργετοῦσι κρυφίως, καὶ ἀποφεύγῃσι νὰ δημοσιεύωνται τὰ ὀνόματά των. Ὅταν διασκεδάζωσιν, ἢ χορεύωσιν, ὅταν κυνηγῶσιν, ἢ ἐγκαταλείπῃσι τοὺς Παρισίους, δυσαρεστοῦνται, ἐὰν τοῦτο δημοσιευθῇ εἰς ἐφημερίδα τινα. Ζῶσι δι' ἑαυτοὺς, διὰ μικρὸν κύκλον φίλων, καὶ ὅχι διὰ τοὺς περιέργους καὶ διὰ τὸ πλῆθος. Τέλος ἔχουσι δι' ὅλα τὰ ζητήματα, τὰ θιγόντα τὴν τιμὴν, ιδέας, δι' αὐτὰς πρόσωπα τινα θὰ τοὺς ἐμέμφοντο, ὡς παραγνώριζοντας τὴν ἐποχὴν, ἀλλ' ἐκείνοι ὁμολογοῦσι ταπεινῶς, ὅτι ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εἰσὶν ἔχθροί τῃς προόδου, καὶ θὰ προετίμων νὰ τοὺς ἀποκαλέσωσι μωροὺς, ἢ ν' ἀκολουθήσωσι τὸν ροῦν τῆς ἐποχῆς.

Καθ' ἣν στιγμήν εἰσερχόμεθα ἐντὸς τῆς κατοικίας, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἐσταματήσαμεν, καὶ ἥς ἡ μεγάλη πρόσοψις ἐνθυμίζει ἕτερον αἰῶνα, ἢ ὧρα εἶνε ὁ γόη. Θεράπων ἀνοίγει τὴν θύραν τοῦ ἐστιατορίου, ἡ κόμησσα Φρουασὺ ἐγείρεται τῆς τραπέζης, λαμβάνει τὸν βραχίονα τοῦ συζύγου της, καὶ διευθύνεται εἰς τὴν αἴθουσαν. Τούτους ἀκολουθεῖ ὁ ἐξάδελφός των Λύσανδρος, ἀφιχθεὶς πρό τινων ἡμερῶν ἐκ τῆς Μαρτινίκας, καὶ φιλοξενούμενος ἐγκαρδίως ὑπὸ τοῦ κόμητος καὶ τῆς κυρίας Φρουασὺ.

— Πῶς πηγαίνει ἡ ἡμικρανία σας, ἀγαπητή μου Ἐμμα; ἠρώτησεν ὁ κύριος Φρουασὺ τὴν σύζυγόν του, ὀδηγὼν αὐτὴν πλησίον παραθύρου βλέποντος εἰς κήπον πλήρη ἀνθῶν. Σὰς ἔβλεπα ὑποφέρουσαν εἰς τὸ γεῦμα.

— Ναί, ἀλλὰ τώρα αἰσθάνομαι πολὺ καλλίτερα καὶ ὁ ἀὴρ τοῦ κήπου ἐλπίζω νὰ μὲ ἀναζωογονήσῃ. Ἰδοὺ, εἶπε βλέπουσα ὑπὲρ τὴν εἰσερχόμενον μετὰ δίσκου· θὰ σας προσφέρω ἐγὼ ἡ ἰδία τὸν καφέ· ὁ ἐξάδελφός μας δὲν θὰ δυσαρεσθῇ διὰ τοῦτο, διότι θὰ ἐπρωτίμα νὰ μὴ πῇ καφέ, ἢ νὰ ἐγεθῇ καὶ πλησιάζῃ τὴν τράπεζαν.

Ὁ Λύσανδρος, τοποθετημένος ἐπ' ἀναπαυτικοῦ ἀνακλίντρου, δὲν ἀπεκρίθη εἰς τὸ σκῶμμα τοῦτο τῆς κομῆσσης, ἔνευσε τούναντίον διὰ τῆς κεφαλῆς, ὅτι λίαν ἐπιτυχῶς ἐμάντευσεν τὴν ἐπιθυμίαν του, κατόπιν ἐστήριξε τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τινος σκαμνίου, καὶ ἐξηπλώθη ἐπὶ μαλθακοῦ προσκεφαλαίου ἀναμένων νὰ τῷ προσφέρῃ ἡ κυρία Φρουασὺ τὸν καφέ.

Ὁ κόμης, ὄρθιος, στηρίζων τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τῆς ἐστίας, ἠκολούθει ὅλας τὰς κινήσεις τοῦ ἐξαδέλφου του· ὅταν εἶδεν αὐτὸν ἀποπερατοῦντα τὸ ἔργον του ἐσκέφθη νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ἐὰν εἶχε κουρασθῇ.

— Εἶμαι κατάκοπος! ἐψιθύρισεν ὁ Λύσανδρος.

— Ἐν τούτοις, παρετήρησεν ἡ Ἐμμα θέτουσα εἰς χεῖράς του κύπελλον πλήρες καφέ, ἠγέρθητε διὰ νὰ γευματίσετε.

— Ἐχετε δίκαιον, ἐξαδέλφην νὰ τὸ λέ-

γετε, ἀλλὰ πρέπει νὰ συλλογισθῇτε ὅτι ἐμείναμεν μίαν περίπου ὥραν εἰς τὴν τράπεζαν.

— Ἀλλὰ δὲν ἐμένατε ἐκεῖ ὄρθιος, προσέθηκεν ὁ κόμης.

— Μήπως νομίζετε ὅτι ἐκαθήμην; ἀπήντησεν ὁ Λύσανδρος κινῶν τὴν κεφαλὴν.

— Καὶ πῶς! δὲν σ' εὐχαριστοῦν τὰ καθήματα μας;

— Τὸ ἐπιπλόν τοῦτο γενικῶς δὲν μοὶ ἀρέσει, τὸ θεωρῶ γελοῖον.

— Εἰς τὸ μέλλον θὰ θέτωσιν ἀνάκλιντρον, εἰς τὴν θέσιν σας, ἀγαπητὲ ἐξάδελφε, τῷ εἶπεν ἡ Ἐμμα, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸ κλειδοκύμβαλον.

Ὁ Λύσανδρος ἐξηπλώθη ἐτι περισσότερον, καὶ βεβαίως, εἰς τὴν θέσιν εὐρίσκετο εὐκόλως θ' ἀπεκοιμᾶτο, ἐὰν ὁ κόμης, ὅστις ἐπεθύμει νὰ παραταθῇ ἀκόμη ἡ συνδιάλεξις, δὲν μετέβαινε νὰ καθήσῃ πλησίον του.

— Δὲν μοὶ ἐξηγεῖς, ἀγαπητὲ μου Λύσανδρε, πῶς σύ, φύσει ὀκνηρὸς, καὶ ἀνθρωπος τῆς ἀναπαύσεως ἀπεφάσις νὰ ἐγκαλείψῃς τὰς ἀποικίας, καὶ νὰ κάμῃς ταξείδιον περισσότερον τῶν δέκα λευγῶν;

Ὁ Λύσανδρος, μὲ ἡμικλείστους σχεδὸν ὀφθαλμούς, εἶπεν εἰς τὸν κόμητα:

— Τί νὰ σοὶ εἰπῶ, ἀγαπητὲ μου ἐξάδελφε, ἡ Μαρτινίκα μετὰ τὴν χειραφέτησιν τῶν αἰθιόπων, μοὶ ἔγεινε μισητὴ. Δὲν ἠδυνάμην νὰ ὑποφέρω βλέπων τοὺς ὀκνηροὺς ἐκείνους μαύρους κοιμωμένους καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀντὶ νὰ φυτεύωσι ζαχαροκαλάμα. Ἐγενόμην νευρικός, κατελαμβανόμην ἀπὸ συνεχεῖς συγκινήσεις, ἐγὼ, ὅστις εἶμαι ἔχθρὸς καὶ τῆς παραμικρᾶς συγκινήσεως. Τοιοῦτοτρόπως μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ιδέα νὰ ἔλθω πλησίον σας. Εἰς τὴν Γαλλίαν, εἶνε ἀληθές, ὅτι ὁ κόσμος εἶνε ἀνήσυχος καὶ κάμνει συχνὰς ταραχάς, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἐργάζεται. Ἐγὼ ἐνταῦθα ἀναπαύομαι, σας βλέπω ἐργαζομένους καὶ εἶμαι εὐτυχής. Διότι τότε πράγματι ἀναπαύεται τις εὐχαρίστως, ὅταν βλέπῃ πάντας ἐργαζομένους περὶ αὐτοῦ.

Τὴν κόμησσαν, ἣν δὲν εἶχεν ἐπὶ τοσοῦτον ἀποροφῇ τὸ κλειδοκύμβαλον, δὲν διέφυγον αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ Λυσάνδρου. Ἀκούσας αὐτὸν νὰ δικαιολογῇ τόσον ἰδιορρυθμῶς τὴν ἐν Γαλλίᾳ διαμονὴν του, διέκοψε τὸν στρόβιλον, ὃν μόλις ἤρχισεν, ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐξαδέλφου της, καὶ ἠκροᾶτο.

— Ἐπειτα εἰς τὰς ἀποικίας μας, ἐξηκολούθησεν ὁ Λύσανδρος, τὸ αἶμα εἶνε πολὺ θερμόν, ἐννοῶ τὸ ἰδικόν μας, αἱ ὀρμαὶ πολὺ ζωηραί. Οἱ ἀνθρώποι μας χλωμοί, ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ καταστρέφεται ἡ ὑγίεια των, τρώγουσιν ἀπλήστως κόκκινον πιπέρι, καὶ πίνουνσι ρῶμι, καθιστάμενοι ἐνίοτε νευρικοὶ καὶ λίαν ὀρμητικοί. Αἱ δὲ γυναῖκες ὑπὸ τὸ θερμόν ἐκεῖνο κλίμα καθίστανται τὰ μάλα ζωηραί. Εἶνε λίαν ἐπικίνδυνον νὰ εὐρίσκηται τις εἰς συνάφειαν μὲ ὅλους ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ μικροτέρα προσέγγις παράγει σπινθῆρα, ὁ σπινθὴρ ἀνάπτει πυρκαϊᾶν καὶ...

σας λέγω τὴν ἀλήθειαν, προτιμῶ τὴν ἐδῶ σχετικὴν ἡσυχίαν.

— Ἀλλὰ νομίζεις ὅτι πάντοτε ἐνταῦθα ἐπικρατεῖ ἡσυχία; παρετήρησεν ὁ κόμης.

— ὦ! ὑπαινίττεσθε δύο ἢ τρεῖς μονομαχίας, περὶ ὧν ἐσχάτως ἐγένετο ἀρετὸς λόγος, ἀλλ' ὁ θόρυβος, ὁ γενόμενος εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, δὲν ἀποδεικνύει ἔτι μᾶλλον πόσον αἱ τοιοῦτου εἵδους ὑποθέσεις εἶνε σπάνιαι εἰς τὰς ἡμέρας μας; Συνήθως παρ' ὑμῖν, ὡσάκις τις προσκρούσῃ εἰς ἄλλον ἀρκεῖται νὰ εἴπῃ: «Μήπως σας ἠνόχλησα, κύριε». Σας ἐκβάλλει τὸν πῖλον καὶ σας ἀπαντᾷ: «Παντάπασι, κύριε, τούναντίον». Εἰς τὸν τόπον μου παρομοία ἀδεξιότης θὰ ἤρκει διὰ νὰ σὲ σφάζωσι.

— Πόσον προσεκτικὸς πρέπει λοιπὸν νὰ ᾔνῃ τις ὅταν περιπατῇ, εἶπεν ἡ Ἐμμα. Ὁ Λύσανδρος ἐξηκολούθησε:

— Ποῦ ἀλλαχοῦ, παραδείγματος χάριν, δύναται ν' ἀπολαύσῃ τις μείζονος ἡσυχίας, ἀπὸ τοῦ θελητικοῦ τούτου μεγάρου, ὅπου τὰ πάντα εἶνε διηυθετημένα μετ' ἐκτάκτου καλαισθησίας: Τί λαμπροὶ τάπητες, τί ὠραῖα παραπετάσματα ἐπὶ τῶν παραθύρων, ὅπου δύναται τις καὶ τὴν ἡμέραν ἀκόμη νὰ κοιμάται! ὑπηρετᾷ πάντοτε πρόθυμοι, καὶ οἰκοδεσπότης... οἰκοδεσπότης ἐξόχως θελητικοί.

Ὁ κόμης καὶ ἡ σύζυγός του νῆχαρίστησαν τὸν Λύσανδρον διὰ τὸ φιλοφρόνημά του.

— Εἶνε δυνατόν, ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνος, νὰ εὔρῃ τις εἰς τὰς ἀποικίας οἰκογενεῖαν παρομοίαν πρὸς τὴν ἰδικὴν σας, ζῶσαν ἐν τοιαύτῃ ἀρμονίᾳ, μὴ γνωρίζουσαν τί ἐστὶ φιλονεικία; Καὶ ἐνυμφεύθητε πρὸ πολλοῦ!

— Σας ἐκπλήττει τοῦτο, ἀγαπητὲ ἐξάδελφε, εἶπεν ἡ Ἐμμα.

— Καθόλου... καὶ ἐν τούτοις ἀγαπᾶσθε ὡς νὰ ἐνυμφεύθητε χθές.

Ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας ὁ κόμης, ἐπλησίασε τὴν σύζυγόν του, ἔλαβε τὴν χεῖρά της καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸ μέρος τοῦ Λυσάνδρου τῷ εἶπεν ἐνθουσιῶν:

— Ἐχεις δίκαιον, ἐξάδελφε, ἀγαπᾶ τὴν σύζυγόν μου μὲ ὅλην τὴν καρδιάν μου.

— Τοῦτο μ' εὐχαριστεῖ ὑπερβολικά, δὲν φοβεῖσαι βλέπω νὰ γελοιοποιηθῇς;

— Νὰ γελοιοποιηθῶ;

— Ἀναμφιβόλως, τὸ ν' ἀγαπᾷ τις τὴν γυναῖκά του τόσα ἔτη μετὰ τὸν γάμον του, τοῦτο εἶνε ἔθιμον ἐνὸς ἀπλοῦ ἀστού. Καὶ ἡ λέξις ἀστὸς μὲ εἶπον ὅτι δὲν ἀντηχεῖ καλῶς εἰς τὰ ὦτα τῶν Παρισινῶν.

— Οἷτινες ὁμῶς ἐπανεστάτησαν, ὅπως ἀποκτήσωσι τὸν τίτλον τοῦ ἀστού, παρετήρησεν ἡ κόμησσα.

— Ἀλλ' ἤλλαξαν μεγάλως ἔκτοτε, ἐπανάλαβεν ὁ Λύσανδρος. Ἰδοὺ, ἐπὶ παραδείγματι, ὁ κύριος οὗτος, ὅστις ἀγαπᾷ τὴν σύζυγόν του· ἐνῷ θὰ ἦτο λίαν εὐτυχὴς ἐξερχόμενος ἐφ' ἀμάξης μετ' αὐτῆς εἰς περί-

πατον, τώρα τὴν ἀφίνει μόνην εἰς μίαν ἄμαξαν, καὶ εἰσέρχεται καὶ αὐτὸς εἰς ἄλλην. Τὸ ἀπαιτεῖ, λέγουσιν ἡ ἐθιμοταξία. Ὁ ἕτερος ἀπ' ἐκεῖ, μὲ ὅλην τὴν διάθεσιν, τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ συνοδεύσῃ τὴν σύζυγόν του, ὅταν ἐξέρχεται δι' ἐργασίας της, ἢ δι' ἐπισκέψεις, προτιμᾷ νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ μεταβῇ μόνη της. Καὶ τοῦτο πάλιν τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἐθιμοταξία. Ὁ τελευταῖος οὗτος, ἐπὶ τέλους, ὅστις λατρεύει τὰ τέκνα του, καὶ ὅστις θὰ ἐθεώρει τὴν μεγαλειέτην ἀπόλαυσιν, ὁδηγῶν ταῦτα εἰς τὴν δεξαμενὴν τῶν Φιλλυρῶν, ἵνα τὰ θέσῃ εἰς μικρὰ πλοῖα καὶ κωπηλατήσῃ μετ' αὐτῶν, τὰ ἐμπιστεύεται τώρα εἰς τὸν ὑπηρέτην, διὰ νὰ τὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὸν περίπατον. Καὶ τοῦτο πάλιν τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἐθιμοταξία.

Ὁ κόμης, ὅστις ἐκάθητο πρὸ μιᾶς στιγμῆς πλησίον τῆς Ἑμμας, τῇ εἶπε χαμηλοφώνως :

— Ἐὰν εἶχομεν τὴν εὐτυχίαν ν' ἀποκτήσωμεν τέκνα, δὲν θὰ ἐπιδροῦμεν βεβαίως τὴν συνήθειαν περὶ ἧς ὁμιλεῖ ὁ Λύσανδρος. Δὲν ἔχει οὕτω, φίλη μου ;

Ἡ Ἑμμα δὲν ἀπεκρίθη, ἡρυσθίασε, καὶ ἔπαυσε νὰ μειδιᾷ, γενομένη αἰφνης σκεπτικῇ. Τὰ διάφορα ταῦτα δείγματα τῆς συγκινήσεως, ἦσαν τόσον ἀνεπαίσθητα, ὥστε ὁ κόμης δὲν ἔδωκε καμμίαν προσοχήν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν Λύσανδρον, οὗτος ἐθεώρησε τὴν στιγμιαίαν ταύτην σιωπὴν ὡς ἐπιδοκιμασίαν τῆς τελευταίας φράσεώς του, καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν κόμησαν καὶ τὴν κόμησσαν,

— Πρέπει νὰ ὁμολογήσετε, εἶπεν, ὅτι γνωρίζω τοὺς Παρισίους, ἂν καὶ δὲν ἐγενήθην ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

— Τοὺς γνωρίζεις θαυμάσια, τῷ εἶπεν ὁ ἐξαδελφός του, εἶσαι λαμπρὸς παρατηρητής.

Καὶ ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῶν λόγων τοῦ κόμητος, ὁ Λύσανδρος ἐξηκολούθησε—διότι ἦτο ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἄμα ἐννοήσωσιν, ὅτι μεγάλῃ ἐντύπωσιν ἐμποιοῦσιν οἱ λόγοι των, ἐξακολουθοῦσιν ἔτι περισσότερον.

— Καὶ δὲν πρόκειται μόνον περὶ τῆς θυσίας τῶν διαθέσεων, εἶπεν ἐκεῖνος, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον καὶ περὶ τῆς θυσίας ἀκόμῃ τῆς καρδίας, διότι καὶ αὕτη πρέπει νὰ βυθίζεται μετὰ τοῦ συρμοῦ. Καὶ ἰδοὺ ἐν παραδείγματι, ἀφ' οὗ ἔγινε πλέον κοινῶς παραδεκτόν, ὅτι ὅταν εἰς σύζυγος ἀπατάται νὰ μὴ προξενῇ τὸ ἐλάχιστον σκάνδαλον· πολλοὶ σύζυγοι προσποιοῦνται ὅτι ἀγνοοῦσι τὴν πλῆξασαν αὐτοὺς δυστυχίαν, καὶ ἂν προσέτι ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ τῶν συζύγων των. Μεταβαίνουσιν εἰς τὰς ὑποθέσεις των, ὡς καὶ πρότερον, τρέχουσιν εἰς τὰς διασκέδασεις των, ἐνοικιάζουσι θεωρεῖον εἰς τὸ θέατρον, πλησίον ἐκείνου τῆς συζύγου των, καὶ τὰς χαιρετῶσι σχεδόν, ἐὰν ἐκεῖναι ἔχουσι τὴν ἀναίδειαν νὰ παρατηρῶσι τὸν σύζυγον των ὁσάκις τὸν συναντῶσι.

Ὁ κόμης ἠγέρθη· ὁ τελευταῖος μονόλογος ἤρχισε μεγάλως νὰ τὸν ἀνησυχῇ. Ἐπλησίασε τὸν ἐξαδελφόν του καὶ θέ-

των τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ εἶπε :

— Εἰς τὸν τόπον σου τί κάμνει σύζυγος ἀπατηθεὶς ;

— Φονεύει τὸν ἐραστὴν τῆς συζύγου του, ἀπήντησεν ὁ Λύσανδρος.

— Ὁ σύζυγος οὗτος ἔχει μέγα ἄδικον.

— Πῶς εἶπατε ;

— Ναί, ἔχει ἄδικον, τί ὠφελεῖ νὰ τὸν φονεύσῃ, τὴν ἐπιούσαν θὰ ἦνε δυστυχέστερος.

— Καθ' ὅμως λοιπὸν ντὶ πρέπει νὰ κάμῃ ;

— Ἐγὼ νομίζω, εἶπεν ὁ κόμης, ὅτι ὅταν ἀγαπᾷ τις, πᾶσα ἡ εὐτυχία του ἐξ αὐτῆς ἐξαρτᾶται, δὲν φονεύει οὐδένα, ἀλλ' αὐτοκτονεῖ.

— Μὰς καθυπεχρέωσας ! εἶπεν ὁ Λύσανδρος, ἐν ᾧ ὁ κόμης, διευθυνόμενος πρὸς τὴν ἐστίαν, ἔσυρε τὸ σχοινίον τοῦ κωδωνίσκου.

Εἰς τὴν Ἑμμαν ἀφ' ἑτέρου οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ συζύγου της, ἐνεποίησαν βαθεῖαν ἐντύπωσιν. Ἐὰν ὁ κύριος Φρουασὺ δὲν ἀπησχολεῖτο δίδων διαφόρους διαταγὰς εἰς τὸν εἰσελθόντα ὑπηρέτην, θὰ ἐξεπλήσσετο διὰ τὴν ἀλλοίωσιν τῆς φυσιογνωμίας τῆς κομῆσεως, ἀλλ' ὅταν τὰ βλέμματά των συννητήθησαν, πᾶσα συγκινήσις ἐκ τοῦ προσώπου τῆς τελευταίας εἶχε πλέον ἐκλείψει.

— Διέταξα νὰ ἐτοιμάσωσι τὴν ἄμαξάν μου, τῇ εἶπεν ὁ κόμης, διότι θὰ ὑπάγω νὰ καθήσω ὀλίγον εἰς τὴν Λέσχην, ἐὰν ὅμως ἐπιθυμῇτε νὰ κάμετε μικρὸν περίπατον εἰμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας.

— Εὐχαριστῶ, φίλε μου, ἀπεκρίθη ἡ Ἑμμα. Δὲν μ' ἀφῆκε ἀκόμῃ ἡ ἡμικρανία καὶ δὲν θὰ ἐξέλθω ἀπόψε.

Ὁ κόμης ἡσπασθη τὴν σύζυγόν του, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν. Διερχόμενος πλησίον τοῦ Λυσάνδρου, καὶ βλέπων αὐτὸν ἐντελῶς ἀποκοιμηθέντα, εἶπε πρὸς τὴν κόμησσαν :

— Σὲ ἀφίνω ἐδῶ μ' ἕνα ἀστεῖον σύντροφον.

— Ἰσα ἰσα ὁ σύντροφος, ὅστις μοὶ χρειάζεται, εἶπεν ἡ Ἑμμα, διότι ἐντὸς ὀλίγου ἀποχωρῶ εἰς τὰ δωμάτιά μου.

Καὶ ἐνῶ ὁ κύριος Φρουασὺ εἰσῆρχετο εἰς τὴν ἄμαξαν, ἥτις τὸν ἀνέμενε εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ μεγάρου, ἡ Ἑμμα ἐκάλει τὴν θαλαμηπόλον της καὶ ἀπεσύρετο εἰς τὰ ἰδιαιτέρα δωμάτιά της.

Ὁ δὲ Λύσανδρος ὠνειρεύετο ὅτι εὕρισκετο εἰς τὰς ἀποικίας, ὑπὸ τὸ πυκνὸν φύλλωμα τῶν πλατανεῶν καὶ τῶν βανανεῶν, ἐξηπλωμένος ἐπὶ μαλθακῆς κρεμαστῆς κλίνης, τὴν ὁποίαν ἐκίνουν ἐν ρυθμῷ ὠραῖαι χεῖρες ἑτερόχθονος γυναικός.

Β'

Ἀφ' οὗ ἀνέλθῃ τις τὰ Ἠλύσια Πεδία, καὶ διέλθῃ τὴν Θριαμβευτικὴν Ἀψίδα, κάμψῃ δὲ τὴν ὁδὸν Νειλλύ, καὶ σταματήσῃ ἀριστερά, πλησίον τῆς θύρας τοῦ δάσους τῆς Βουλώνης, μένει ἑκπληκτός διὰ τὰς ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἐπελθούσας μεταβολὰς, εἰς τὸ περίξ τῶν Παρισίων ἐκεῖνο μέρος. Εἰς τὴν θέσιν τῶν

παραπηγμάτων, ἅτινα ἄλλοτε ἐχρησίμευον ὅπως σταθμεύωσιν οἱ ἐνοικιαζόμενοι, χάριν διασκεδάσεως ἵπποι καὶ ὄνοι, οὐς πάντες σχεδὸν ἐγνωρίσαμεν κατὰ τὴν παιδικὴν μας ἡλικίαν, ἐξετείνεται τώρα ὠραία ὁδός, χωριζομένη τοῦ δάσους δι' εὐρείας τάφρου, κεκαλυμμένης διὰ φυτῶν. Ἐτι δὲ περισσότερον στολίζει τὴν ὁδὸν Νειλλύ, οἰκία μεγαλοπρεπῆς ἅμα καὶ κομψή, ἔχουσα ὠραῖον κήπον, ὀπισθεν τοῦ ὁποίου κεῖται μικρὰ οἰκία, ἀπέναντι ἀκριβῶς τῆς τάφρου καὶ τοῦ δάσους τῆς Βουλώνης. Ὅθεν δύναται τις νὰ μεταβῇ εἰς τὰς οἰκίας ταύτας ἐκ δύο μερῶν, ἢ ἐκ τῆς πόλεως, ἢ ἐκ τῆς ἐξοχῆς, κατ' ἀρέσκειαν.

Εἰς τὴν μικροτέραν οἰκίαν κατῴκουν, καθ' ἣν ἐποχὴν λαμβάνει χώραν ἡ διήγησίς μας, δύο μόνον γυναῖκες. Ἀλλ' ὁποῖος δεσμός συνέδεεν ἀμφοτέρους δὲν ἦτο εὐκολὸν νὰ μάθῃ τις. οὐδενὸς τῶν γειτόνων γνωρίζοντος ἀκριβῶς τι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Διότι αἱ δύο αὗται γυναῖκες ἔζων ἐν αὐστηρᾷ ἀπομονώσει, καὶ δὲν εἶχον σχέσιν μετ' οὐδενὸς κατοικοῦ τῆς ὁδοῦ Νειλλύ. Τοῦτο μόνον ἦτο γνωστὸν, ὅτι ἡ πρεσβυτέρα ἦν περίπου πεντήκοντα ἐτῶν καὶ ὠνομάζετο κυρία Ὁδρὺ, ἡ δὲ νεωτέρα μόλις δεκαεπταετίας καὶ ἐκαλεῖτο Ἀλίκη.

Ἐξήρχοντο ὀλίγον, σπανίως μετέβαινον εἰς Παρισίους καὶ δὲν ἐδέχοντο ποτὲ ἐπισκέψεις.

Δις μόνον τῆς ἐβδομάδος, καθ' ἣν ὦραν γίνεται ὁ περίπατος εἰς τὸ δάσος, γυνή τις, ἐνδεδυμένη ἀπλούστατα, ἀλλὰ μετὰ κομψότητος, κατήρχετο τῆς ἀμαξῆς, ἔμπροσθεν τῆς θύρας των, καὶ τὰς συνήντα ὅτε μὲν εἰς τὸν κήπον, ὅτε δὲ εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐνίοτε τὸ πρόσωπον τοῦτο, χωρὶς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν, ἐλάμβανε τὸν βραχίονα τῆς νέας, ἥτις τὴν ἀνέμενε ἐμπροσθεν τῆς κιγκλίδος καὶ ἀμφοτέραι, ἀφοῦ διήρχοντο περὶ τὸ δάσος τῆς Βουλώνης, ἐχάνοντο εἰς τὰς ἐρήμους δενδροστοιχίας. Μετὰ τινα χρόνον ἐθεῶντο ἐπανερχόμεναι καταγοητευμέναι ἐκ τοῦ περιπάτου των, καὶ ἡ μὲν Ἀλίκη μετὰ τῆς κυρίας Ὁδρὺ εἰσῆρχοντο εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ δὲ ξένη, ἀνερχομένη ἐπὶ τῆς ἀμαξῆς, ἐπέστρεφεν εἰς Παρισίους. Οὐδεμία ὑπαρξίς ἦτο τόσον εὐτυχῆς τῶν δύο ἐκείνων γυναικῶν. Καὶ τὴν μοναξίαν των ταύτην οὐδὲν μυστήριον ἐκάλυπτεν.

[Ἐπεται συνέχεια].

GUY DU MAUPASSANT

Ο ΓΕΡΩΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ

Διήγημα

Τὸ κοιμητήριον, πεπληρωμένον ἀξιοματικών, εἶχεν ὄψιν ἀνθοστολίστου ἀγροῦ. Τὰ πηλίκια καὶ αἱ ἐρυθραὶ περισκελίδες, τὰ ξίφη, αἱ ἐπωμίδες καὶ τὰ χρυσὰ κομβία διεκρίνοντο ἐν μέσῳ τῶν τάφων, ὧν οἱ λευκοὶ ἢ οἱ μαῦροι σταυροὶ, διεσπαρμένοι εἰς τὴν πόλιν τῶν νεκρῶν, ἤπλουν τοὺς διεγείροντας τὴν ὀδύνην βραχιονάς